

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **Mgr. M. Š.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 11. 2013, č. j. MV-114577-6/KM-2013, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 5 A 1/2014, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb.,

t a k t o :

- I. Městský soud v Praze **je povinen** ve věci vedené u něj pod sp. zn. 5 A 1/2014 vydat rozhodnutí nejpozději ve lhůtě **do 29. 1. 2016**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem ze dne 26. 10. 2015, postoupeným Nejvyššímu správnímu soudu Městským soudem v Praze (dále jen „městský soud“) dne 2. 11. 2015, se žalobce (dále též „navrhovatel“) domáhal určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), a to vydání rozhodnutí o žalobě v řízení vedeném u městského soudu pod sp. zn. 5 A 1/2014.

Navrhovatel ve svém návrhu uvedl, že dne 1. 1. 2014 podal žalobu proti pravomocnému rozhodnutí žalovaného a dne 3. 2. 2014 žalobu doplnil. Dne 4. 3. 2014 podal navrhovatel repliku k vyjádření žalovaného ze dne 6. 2. 2014 a zároveň soudu sdělil, že souhlasí s rozhodnutím ve věci samé bez nařízení jednání. Meritem sporu je neposkytnutí informace správním orgánem prvního stupně podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, přičemž navrhovatel poukazuje na skutečnost, že dne 22. 10. 2014 vydal rozšířený senát Nejvyššího správního soudu rozsudek č. j. 8 As 55/2012 - 62, kterým pro městský soud vyřešil otázku, která je předmětem sporu a která se mohla zdát sporná v době podání žaloby. Městský soud však, i přes tuto skutečnost a po uplynutí jednoho roku od vydání zmíněného rozsudku rozšířeného senátu, ve věci samé nerozhodl. Městský soud od 4. 3. 2014 (od podání repliky k vyjádření žalovaného) nečinil žádný úkon. Dále se navrhovatel rozsáhle zabýval vymezením práva na informace včetně odkazů na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu. Namítá, že zákon o svobodném přístupu k informacím striktně určuje lhůty pro vyřízení žádosti o poskytnutí informace. Pokud následné soudní řízení trvá na rozdíl od správního řízení několik let, má případný úspěch žadatele o informaci pouze akademický význam bez praktické

hodnoty. Proto se domnívá, že by o takové žalobě mělo být rozhodnuto v co nejkratší době. Závěrem navrhl, aby Nejvyšší správní soud určil městskému soudu lhůtu, ve které je povinen vydat rozhodnutí o žalobě.

Předsedkyně senátu městského soudu, který je příslušný ve věci rozhodnout, k návrhu uvedla, že soud se řídí zákonným pravidlem, podle nějž mají být věci zásadně vyřizovány v pořadí, v jakém k soudu došly, s výjimkami stanovenými v § 56 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (mezi které však daná věc nepatří). Předmětná věc nespadá do přednostního režimu a její přednostní projednání by bylo v rozporu s rovností účastníků řízení. Naopak je v dané věci rozhodné hledisko pořadí věci (srov. rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2427/11 ze dne 15. 2. 2012). Příslušný senát městského soudu nyní rozhoduje o žalobách podaných v roce 2011 a 2012. Institut určení lhůty podle § 174a zákona o soudech a soudcích neslouží podle městského soudu k tomu, aby byly přednostně a v rozporu se zákonným pravidlem (§ 56 s. ř. s.) vyřizovány věci těch žalobců, kteří se nejhlasitěji ozývají, na úkor žalobců „mlčících“, na něž délka řízení dopadá neméně tíživě. Povinnost rozhodovat o věcech v pořadí zdůraznil Nejvyšší správní soud v usneseních ze dne 1. 7. 2011, č. j. Aprk 10/2011 - 107, a ze dne 17. 1. 2013, č. j. Aprk 2/2013 - 65. Dále odkazuje na usnesení téhož soudu ze dne 4. 3. 2015, č. j. Aprk 11/2015 - 14, ve kterém soudu zdůraznil rovněž hledisko pořadí věci, pokud nespadá do přednostního režimu. Městský soud považuje předmětný návrh za nedůvodný a navrhuje jeho zamítnutí.

Z předloženého spisu městského soudu Nejvyšší správní soud zjistil, že dne 1. 1. 2014 navrhovatel podal v elektronické podobě bez zaručeného elektronického podpisu žalobu proti pravomocnému rozhodnutí žalovaného a následující dne 2. 1. 2014 doručil soudu osobně totéž podání společně s vylepenými kolky za uhrazený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč. Přípisem ze dne 9. 1. 2014 vyzval městský soud žalovaného, aby ve lhůtě jednoho měsíce předložil soudu úplný spisový materiál a vyjádřil se k předmětné žalobě, ve lhůtě do jednoho týdne pak soudu sdělil, jestli vznáší námitku podjatosti, a ve lhůtě dvou týdnů soudu sdělil, zda souhlasí s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání. Dne 3. 2. 2014 navrhovatel rozsáhle doplnil předmětnou žalobu. Žalovaný se k žalobě vyjádřil dne 6. 2. 2014 společně se spisovým materiálem. Dne 18. 2. 2014 zaslal městský soud navrhovateli vyjádření žalovaného, zároveň jej poučil o složení senátu, možnosti vznést námitku podjatosti a vyzval jej, aby soudu sdělil ve lhůtě dvou týdnů, jestli souhlasí s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání. Navrhovatel podal dne 4. 3. 2014 repliku k vyjádření žalovaného, současně soudu sdělil, že nevznáší námitku podjatosti a souhlasí s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání. Repliku navrhovatele a doplnění žaloby ze dne 3. 2. 2014 přeposlal městský soud žalovanému dne 6. 3. 2014. Předmětný návrh na určení lhůty pro provedení procesního úkonu podal navrhovatel městskému soudu dne 26. 10. 2015. Městský soud dne 29. 10. 2015 požádal žalovaného ve lhůtě 1 týdne o sdělení adresy osoby, které se týká sporná žádost o poskytnutí informace a následující den (30. 10. 2015) předložil předmětný návrh na určení lhůty pro provedení procesního úkonu Nejvyššímu správnímu soudu.

Nejvyšší správní soud posoudil postoupený návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu a dospěl k závěru, že je důvodný.

Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v ustanovení čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, do řízení probíhajícího před soudem.

pokračování

V řízení podle § 174a zákona o soudech a soudcích tedy Nejvyšší správní soud rozhoduje o návrhu na určení lhůty. Znamená to, že zjistí-li neodůvodněné průtahy v řízení spočívající zejména v tom, že příslušný soud poté, kdy obdrží podání ve věci, v přiměřené době nečiní žádné úkony, věci se vůbec nezabývá, aniž by pro takový postup existovaly ospravedlnitelné důvody, anebo činí úkony s nedůvodnou časovou prodlevou, usnesením určí tomuto soudu lhůtu, ve které má úkon učinit, resp. ve které má rozhodnout.

Průtahy v řízení znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu. Soud se tak při posuzování oprávněnosti návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu zabývá otázkou, zda v řízení dochází k průtahům s ohledem na složitost věci, významu předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a na dosavadní postup soudu.

Pro posouzení, zda v dané věci dochází v řízení k průtahům, je rozhodující, že žaloba byla podána v lednu roku 2014 a lhůta, v níž není rozhodnuto (a s ohledem na odkaz městského soudu na to, že v současné době vyřizuje věci napadlé v roce 2011 a 2012, tak nelze očekávat v nejbližší době ani nemá být rozhodnuto), trvá již 22 měsíců, tedy téměř dva roky. Taková lhůta není lhůtou v dané věci přiměřenou. Navrhovatel navíc souhlasil s rozhodnutím věci bez nařízení jednání, resp. souhlas žalovaného byl vyjádřen konkludentně podle § 51 odst. 1 druhá věta s. ř. s. Městský soud již učinil potřebné procesní úkony v dané věci a ode dne 6. 3. 2014, kdy provedl poslední procesní úkon (přeposlání repliky navrhovatele a doplnění žaloby žalovanému), je věc již připravena k rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud na tomto místě konstatuje, že odkaz městského soudu na nevyřízené věci příslušného senátu, které podle data nápadu předcházejí dni podání předmětné žaloby, neobstojí. Zdejší soud žádným způsobem nezpochybnuje množství nevyřízených věcí vedených u městského soudu. Stejně tak platí, že obecně je třeba věci vyřizovat podle pořadí nápadu (pokud se nejedná o věci, které je soud povinen projednat přednostně ve smyslu § 56 s. ř. s.). Zároveň je však nutné respektovat zásadu plynoucí z judikatury Ústavního soudu, podle něž odkazy na pořadí vyřizovaných věcí nepředstavují důvody, které by mohly být interpretovány jinak než jako organizační problémy, které v tomto směru nemohou jít k tíži navrhovatele. Ústavní soud opakovaně ve svých rozhodnutích uvedl, že „*průtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu (pozn. NSS: respektive orgánů odpovědných za organizaci justice), aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“ (viz např. nález sp. zn. IV. ÚS 55/94, nález sp. zn. I. ÚS 663/01, nález sp. zn. III. ÚS 685/06, nález sp. zn. IV. ÚS 391/07 a další).

Soud vzal na vědomí také okolnost, že v projednávané věci je dán zájem na jejím rychlém rozhodnutí, neboť případné poskytnutí zastaralých informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím by ztratilo pro navrhovatele význam.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru o oprávněnosti podaného návrhu, a proto určil městskému soudu přiměřenou lhůtu pro vydání rozhodnutí ve věci samé; touto lhůtou je městský soud vázán.

Návrh navrhovatele byl uznán jako oprávněný, takže ve smyslu poslední věty § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích hradí náklady řízení o něm stát. Z obsahu spisu soud zjistil,

že žalobce nebyl v řízení o návrhu podle § 174a zákona o soudech a soudcích zastoupen advokátem; žalobci právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu žádné náklady v daném řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (ust. § 174a odst. 9, věta druhá, zákona o soudech a soudcích).

V Brně dne 12. listopadu 2015

JUDr. Lenka Kaniov
předsedkyně senátu